

kums, dšihčanās meenigi peh3 materiala labuma, tās ir leetas, kas jau no senajiem laikiem tautas un valstis gah3u3čas po3ā. Tur nelih3s nekah3s kulturās un atih3tības, ih3gh3tības pabrakums, atih3tītās, bet lih3s smadzenem, galigi samaitatās kulturās tautās k3ih3t meena peh3 otras par upuri (seebu) me3chonigeem, bet mafal samaitateem barbarieem — un ja nu mu33u laih3s ari wair3 nāv toh3du 3peh3zigu me3chonu tautu, kas waretu tagadejās kulturās semes eeemēt un pah3rpludināt, tad tomehr tikumības grim3šana un ideālu truh3tums ir tagad war radīt eef33h3gu 3akrop3ochanu, kas tautu dara ne3peh3zigu, kur mums 3pih3d33s peemeh3s Rina, ar sawu gadu tuh3t3ochu we3o kulturū. Agrat3s laih3s, kamehr nepah3t3we3a grahamtu druk3šana, bija ih3gh3tība ma3a pul3ina primilegija — peederums, tapeh3z tad jo weegli bija eef3peh3jams atih3tību ap3peest un kaweēt, tagad, kur ih3nāh3t ih3dauh3s awih33u un grahamtu, gan wair3 nebu3htu domojams, ka 3aur kah3dām pah3rweh33čanām, k3 peemeh3ram tautu 3taig3ochanas laih3s, waretu finibu u3 wefeleem gadu tuh3t3ochem 3peest atpakaļ, bet ari mu33u tagadejā kultura un 3iwih333gija war nobeigtees a33nu juh3ā, ja jo projam peenemas ideālu un tai3nības 3ajeh3gas ruh3tums, peenemas praktih3skais, ih33red33gais materialih3ms, kas tilai 3katas u3 azumih33l3gu pah33chlabumu. War nu gan ar' no 3aosa, no drupam, gruwef3chem ih33tees jauna dših3wiba, bet tas wellas ih3gi, k3ti ih3gi, kamehr ta aikal aih3neeh3s agrat3 atih3tības 3tahwolk3. Ja prefe grib tilai u3 to 3katees, kah3di rak3ti un grahamtas wih3wairaf peewell, kas wih3derigati weikala 3inā, tad ta war palih3t par bree3migu 3logu un leetuwenu 3ilwe3es atih3tībāi. Kad tilai man un manam laikam peeteel, lai tad peh3 ka, bet dauh33kahr tah3di prah3totaji neman3 neapdomā, ka dewife „peh3 manis lai nah3t u3dhens pluh3di“ ne katur reih3 peepih3dās toh3dā 3inā, ka ta aih3ah3j ne3oditus to3, kas pee tās turās, tā peem. leela dafa no teem, kas pee 3chās dewifes turejās preef33ch 3rant33chu rewoluzijas, tajā atrada galu. Daud3freih3 ir leelajam kaus3chu baram wairaf titumigas 3ajeh3gas nekā 3oh3steem, kas gan kah3du laih33nu 3inaja kaudis kairinat ar 3ehnalām un 3ama3gam, kas beih3d3ot tath33chu ari u3 sema atih3tības 3tahwolk3 atrod3ochem 3ilwekeem apnih3t un apreeh3jas — un kad ne agraf, tad wih3mas peh33pafaulē, weh3lafās paauh3des tilfab labus un ideālus k3 ari ih33tus rak3tneelus katur reih3 aih3ih3t peh3 nopelna. Ir 3imiteem aih3mir3tu d3ejneeku un rak3tneeku,

kas formas 3inā nekah3we3a patokā wihu leelakeem gareem, kas teem truh3ta, bija ideāli; peeker3čanās pee ih3deemih33h3gās, reebigās laika 3troh3was, to3 darija gan sawa laikmeta 3ilwekeem 3eenijamus, bet ar to ari bija gan — peh33pafaulē to dabus noweh3leja kodem un ruh3ai par baribu. Tapeh3z nelih3s nekah3dos 3lamās d3ee3mas par ne ih3dewu33chamees gara rak33ochumeem, lai tee bu3htu ari waj ar 3tan3ochu wah3rdu no3auti, tai3niba katur reih3 beigu beigās nems wih33rofu, 3ehnalainee rak3ti tih3s aih3mir33i un 3lamās d3ee3mu 3lanās ih33ubis. „Kas 3pih3d ir az ih3mir33im d3im3s un tilai tas, kas pateeh3i kreet3s un aug33s, paleel ari weh3lafajām paauh3sem.“

Daud3freih3 rak3tiitaji tilai u3 to 3katas, waj war rak3tiit interefar3ti nu saweem la33t3ochem pā gaumei — nabaga 3inaine un tai3niba lai pah33chās peelu3ho, kur tās paleel, bet tah3du 3lawā, kas 3weh3rē interefant3s nekās un 3aist3ochās d3eh3nas ari ir tilai weenas deenas 3lawā, „tee k3 pelus weh3jam ah3rdot, suh3d ih3 kaus3chu peeminas.“

3inams, ka ari katur nopeetna 3ilweka u3dewums, kas grib par 3inatni rak3ti, ir meh3ginat par 3inatni3lām leetam 3aist3ochi un interefanti rak3ti — un lai to panah3htu, tad ari apdah3winatam 3ilwekam nopeetni 3aist3ah3d3, jadab3ojās, 3ajanem wih3 3peh3ti — un naw wih3 tilai 3alaih33ch wafā, tā 3afot 3ajmeh3rē, lai nu eet k3 eedams. No otras pufes, prefei pah3chāi 3ew 3apalih33d3as pret tās nopeh3lejeem, kas nelo 3ewih33ki 3aunu un ih3deldejumu neuh3roh3da, bet til wih3pah3rtigi newar beigt 3eh33hotees, 3il dauh3 3oh3ia padariih33 3utenbergis ar sawu ih3domajumu (t. i. grahamtu druk3). Tah3di nopeh3leji, pah3chās tautās ih3gh3tības pretineeki ir wih3wairaf tee, tureem aih33tu pah3chem wairaf labumo, ja kaudis bu3htu mul3igati un laih3rak3tu nebu3htu; kaut nu gan dab3cham labam, kas pat3 ih3 gruh3teem ap3taakeem ih33tuwih3 ar ih3gh3tības mah33ības un grahamtu palih3d3ibu — un weh3lat pawih3am wair3 neatinamas 3awu33brah3tus, kas wina agrafajā 3tahwolk3 — bu3htu 3au33au3 wah3r3i, k3 kah3dreh3 kah3ds 3rant33chu graf3 u33au3a 3rant33chu parlamentā tref3nojeem fabrikanteem, pil3oneem, kas u33i ah3jās pret kah3derem brih3mprah3t3geem ih3kumeem un 3lawe3a we3u3 laih33: „Lupatās, lupatās, k3 weh3rgi juh3s ganitu kungu juh3lās un ne3tu nah3lās k3 eh3eki, ja nebu3htu prefes un ih3gh3tības brih3wibās, ja nebu3htu radu3ees leelih3tā kuh33i ih3gh3jū3chā gadu 3imtena beigās, ja nebu3htu notih3se leelih3tā pah3rweh3rtība, kas juh3s padarija par 3ilwekeem.“ — Tā dab3ch3 lab3, kas pah3eh3ees ih3 truh3-

3igeem ap3taakeem ir leelafais nabagu kaus3chu pretineeks, lepnais pret nabagam 3eh3iram, — ja, war pat 3ajit it wih3ur, ka welns naw nekur til 3auns, k3 welna kalps.

1 Dab3chureih3 3aist3ocham dših3wē 3ilwekus, kas 3eh33h3ojās, ka tee peh3 wifa ka laba un aug33a 3ih3n3jū3chees un tomehr to publiki bih33ch3i weltigi, ka tee welti 3ih3n3jū3chees, par weli mih33leju3chi 3ilwe3i, t. i. tee pah3chi naw haudih33ch3i nekah3du atmah33u, ne pat aih3ih33chānu, — nu kas tilai tapeh3z 3ih3n3jees un 3rah3dajās, lai 3anemtu algu, — kam naw eef33h3tiga d3enota, kas 3ewi nekah3juh3t eef33h3tiga uguns, kas to d3en, to3 ir ne3eenigs un neweh3rtigs. 3h33s 3en3onis nenostumisees ari, ja nered33s nekah3du panah3tumū, tam peeti3s ar ap33nu, ka tas sawu peenah3tumu ih3dariih33 — un ja ari waj panah33is, tad tomehr ir mafalā 3eh3ka, k3 tas 3eh33is, mafalais bih33litis, k3 tas radih33s, war nah3kamih33bi bu3ht par leeku 3weh3tību; ih33s 3en3onis neath33s u33ah33tu 3weh3rtigu dabu, ari ja tom tadeh3t bu3htu eef33janoh33h3j un 3ajee3ch w33iba — un ir ari weh3l tagad waroni, kaut gan maf un tah3du bu3htu dauh3s wairaf, ja meh3s 3inatam 3eenit waron3s un nepeeker3tos par dauh3 ih3deemih33ch3dām leetam. Mu33u laih3s wairaf nekā 3enaf ih3deemih33ch3gais, rupi3s egoih33ms un 3eh3d3eeenu 3chaurums 3ah33is maldit pre3ē — laih3rak3td3s. Tagad 3katas tilai u3 to, kas tai kaus3chu 3eh3irai, ja jau dauh3, tad tai tautai, pee kuras pah3chi peederam, waretu nah3t par labu, weenalga k3 3eh3rdenite tai3niba par to 3ajitu. Mu33u laih3s wih3ur walda 3eh3iru gars. — Mu33u gadu 3imteni gan e3om leelih33ti u3 preef33chu gah3ju3chi 3inibās un 3aund3s atradum3s, mums tagad ir leetas, par kurām agraf neware3a ne 3apnd3s eedomatees, bet newaram wih3 to pah3chu 3ajit par titumību, tai3nības un pateeh33ības 3ajeh3gu — tās katuris tā lo3a un grofa, k3 tas wina meh33im der. Tah3ds tai3nības un pateeh33ības 3ajeh3guma truh3tums ari jo leelā meh3rā parah3das Latweef3chu laih3rak3td3s, kur 3ajamas tah3das kriih33as un pah3r3kati, ka ikkaturam, kam til ween maf kah3da d3ih33kelite no pateeh33ības 3ajeh3guma aih33kusees, no 3auna un d3umam par tah3deem attentateem u3 pateeh33ibu 3an3ar33ti. Tā peemeh3ram meh3 „Teh3wijas“ ih3g. goda. 35. numurā wah3rdu pa wah3rdam 3ajam: „Pawafara 3ah3na d3ee3minās 3afot, man newih3t ih33chāujās wah3r3i par kuh3pam: „Luh3l, Latweef3chu 3eine, be3 3eines kuh3dam!“ Tā tad mums ari ir saws 3eine un weh3l be3 3eines kuh3dam. Ai, k3 ikkatur kreetna Latweef3cha 3ird3 lih3gh3-

pee u3 aug3tu kulturās un ih3gh3tības 3tahwolk3 atrod3ochām tautam war weh3l gluh3chi labi wairotees geometri3lā progreh3jā — pat ja 3ilweku 3katis 30—40 gad3s dubult3td3s, k3 tas noteel 3eemet-Amerikā — un ir tad weh3l ar mu33u laih3 3inibās palih3d3ibu weh3l war pah3rtības lih3d3ek3s til pat ah3rā laikā peemeh3rot eef33h3wotaju wair3ochānāi, bet 3chāi pah3rtības lih3d3ektu pawairo3ochānāi ir 3inamas robe3chās. Ari mu33u semes lodei ir 3eetas robe3chās, turpretim 3ilweku wair3ochānās 3peh3jai naw robe3chu. No ta nu red3jams, ka gan 3chimbrih33cham pat beeh3chi apd3ih3wotās, we3ās kulturās semes malthu33am3mus ir pawih3am newah33h33s, bet ka nah3kamih33 tomehr 3ilweki 3afneeg3s til leeku 3kati, ka tee u3 preef33chu wair3 newar3s wairotees, ja negrib3s badā mirt. Nah3kamiba peeder3s tām tautam, kas tagad 3ipri wairo3as, t. i. Germanu (3ewih33ki Anglu) un 3lahwu resp. Kreemu tautai, Romanu tautās turpretim, 3ewih33ki 3rant33chi, kuri jau tagad turās pee Malthu33 mah33ibam un weh3lu pre3ejotees, k3 ari diw. un ween3eh3ru 3istemu u3turot neman3 newairo3as un nah3kamibā, k3 domajams, arweenu wairaf 3aud3s sawu tagadejo 3waru. Peh3z Malthu33 mah33ibam wajad3etu wah3ji apd3ih3wotām semem bu3ht wih33agatalām; tas nu tā pawih3am naw, bet arweenu tās semes ir 3agatalās, kuru eef33h3wotaji darb3gati, energih3kati un 3in dabigās bagatības ih3leetot ar jaunlaidu 3inības palih3d3ibu. Pafaulē red3jam beeh3chi apd3ih3wotās bagatas semes, k3 Angliju, 3ran33iju, Bel33iju un tāpat beeh3chi apd3ih3wotās nabagas semes, k3 Rīnu, 3ndiju. Bet ir atrodamas ari wah3ji apd3ih3wotās bagatas semes, k3 3eemet-Amerika, Kanada, Australi3a, un wah3ji apd3ih3wotās nabagas semes, pee kam wihu relatīwi mafais eef33h3wotaju pul3s nebu3ht ne3peh3 wih3as dabas bagatības ih3leetot.

3il ih33s laih3s weh3l paees, kamehr 3ilwe3e 3afneeg3s sawu leelako 3kati, kah3ds eef33ch3jams u3turas lih3d3ektus pawairo3ot, gan wih3pah3ri gruh3ti noteikt. Ja 3europeeh3chi jo projam tā wairo3as, k3 tas notih33s 3ch3ni gadu3imteni, tad tee jau peh3z 2—300 gadeem pawairo3ees 8—9 reih3es. Te nu gan waretu 3ajit, ka, ja tā gribetu atpakaļ reeh3inat, tad preef33ch pah3rtis tuh3t3ochu gadeem pafaulē nebu3htu dših3woju3chi ne3il 3imtu 3ilweku, bet u3 to 3aath3ild, k3 pagatnē 3ilweks bija dauh3s wairaf padois dabih33teem ap3taakeem un pah3rweh33čanām nekā tagad. Ja bija labi gabi, tad 3ilweki pawairo3as, u3nah3ja bad3s waj 3eh3rgas tad tee ih3mura. Un ja kah3dā ap3gabalā 3ilweki tā bija pawairo3u3chees, k3 to3 seme neeef33eh3ja u3turet un ari 3eh3rgas waj bad3s neuh3nah3ja, tad tee weentah3r3chi bruta 3aweem 3aimineem wih33ā, pee tam to3 ap3laudami un eeguh3dami atkal peeteeloch3us semes gabalus, waj ari pah3chi bo3ā eedami. Meh3s 3inam, ka leela dafa weh3tūres pil-

dita aprah3steem, ka weena tauta u3bruh3t otroi, semes resp. u3turas deh3i; 3ewih33ki tautu 3taig3ochanas laikmeti ih33eh3lās 3aur u3turas truh3tumu pah3chu semē. Kamehr 3enainē un weh3l tagad me3chonu tautas teel no dabas 3alpinatās, tamehr kulturās 3ilweks ar 3inatnes palih3d3ibu pat3 3peh3 3inamā meh3rā dabu 3alpināt un ih33fargatees no katastrofam, kah3dās eet bo3ā me3choni. Me3choneem no medības pah3rteelot, wajaga u3 ih3 katur 3ilweka, peh3 Lubbocka, lih3d3 4 □-wer3tes me3cha (Baltijā 3em tah3deem ap3taakeem waretu dših3wot no medības til 20,000 3ilweku), ganu tautas ih3teel jau ar 1—1/2 □-wer3tes 3tepuj semes u3 3ilweka, kulturās semes 3emtopjuj tautas pee atih3tītās 3emtopības peeteel ar 1/2 hektari (= 1,2 puhraweetas) u3 3ilweka; dab3ch3s tropu (kark3to semes 3reh3ku) ap3gabal3s, kur war eewah3ht diwas rak3chās gadā, k3 3awā, 3anges lih3d3emum3s, peeteel pat ar weh3l mafal semes. 3ogah3ju3ch3ds gadu3imten3s, ir widu3laih3ds ari katur bija dauh3s ne3ilwe3jagati, bree3migati, k3 tagad; pat weh3l trih3d3em3it gadu kare, 3il 3inams, Wah33ijās eef33h3wotaju 3katis pama3inājās no 20 u3 7 milj. Bet turpmā ir 3aur 3areem naw domajama eef33h3wotaju 3kati 3ipra mafinā3chānās, jo mu33u laih3s katur neme3h3d3 wil3tees ih3gi, k3 to 3chājā gadu3imteni red3jam.

K3 tad buh3s, kad 3ilweku 3katis buh3s 3afneeh33s to pah3lapeenu, kah3du semes rak33ochumi 3peh3j u3turet un waj tad wair3ochānāi buh3s 3abeih33as, to weh3l newaram noteikt. 3aunald3s laih3ds k3imih3 3eerah3bih33chi, ka 3at3p anorganih33tām un organih33tām (3ah3du un dših3mneeku) weelam nebu3ht nepah33ah3w nepah3rtah33jamas robe3chās, bet ka dab3ch3s organih33tās weelas jau ir tagad eef33ch3jams 3aistah3dit no anorganih33tām, tā k3 nu wih3 u3turas lih3d3ek3i jau tagad pa dafai deef3gan 3ih3ki ih33eh3iti un pilnigi 3inams, ih3 kah3dām weelam tee 3aistah3w.“ Tā tad nebu3ht naw neeef33eh3jams, ka ar laih3u ih3gudro ir to, k3 minus (u3turas lih3d3ek3us) no neorganih33tām weelam kopā 3aistah3dit, un 3warigat3s dših3mneeku u3turas weelas, 3lah3pek3is un oglek3is, jau dabā atrodams gandrih3s be3galigā wairumā, 3lah3pek3is — gaih3ā un oglek3is it 3ewih33ki atmeenu ogle3 un kark3u atain3ds.

Ari kas u3 3ilweku 3ih333u (mee33gu) dabu attee3as, tad nah3kamibā gan 3ilweki arweenu buh3s mafali peef3peeh3ti 3ih333i 3rah3dat, jo teel tath33u ih3domatās arweenu labafas un pilnigafas ma3h3inas. 3au tagad waretu ih33it ar dauh3s mafal darba, ja bu3htu wih33aur eewetas w3jad3igās ma3h3inas. Ari par ma3h3inu d3ineju 3peh3tu naw 3abaidas, jo lai gan atmeenu ogle3 dab3chās kulturās semes, k3 Anglijā, tilpat 3ipri k3 tagad leeto3ot, ih3beig3ees maf gadu-

3imten3s, tad tomehr Rina un 3eemet-Amerika nu weh3l pafauli waretu ap3gah3dat gadu tuh3t3ochem ar ogleem, bet te weh3l it 3ewih33ki 3aeweh3ro, ka jau tagad 3ah3l leetot 3aunu, dauh3s praktih33kaku un lehtafu 3peh3tu — elek3rititati. U3es 3traunu un 3ewih33ki u3dhens 3ritumu 3peh3tu pah3rweh33ch3ot elek3rititatē, jau waretu pat 3eopā gandrih3s dših3t wih3as tagad leeto3amās ma3h3inas; be3 tam weh3l leels 3peh3s mih3t weh3jā un juh3vas pafumā un behh3gunā (juh3vas pluh3d3s un atpluh3d3s), k3it3ochā leetā, bet jo 3ewih33ki dauh3s 3aules 3kard3s. Ir ih33eh33inat3s, ka 3aules 3t aru eef3pāids lih3d3inajās 3/3 3irgu 3peh3keem u3 □-meira (pee Lat3chinoma nepareih33 minets, ka tas = 3 3irgu 3peh3keem) un ar tah3du 3peh3tu, kad to reih3 3ilweki ih3gudros 3anemt un ih3leetot, peeti3s pat pee wihu 3iprakās pawairo3ochānās (t. i. ja eepree33ch bu3htu ih3gudrois u3turas leetas 3aistah3dit no neorganih33tām weelam), lai u3turetū un dših3tu wihu dab3chadafās ma3h3inas.

Tagad weh3l waretu 3autat, waj 3ilweki tah3lat wair3damees ari peenem3ees ih3gh3tībā un titumibā (morālē)? U3 to naw gluh3chi weegli dot atbidi: ka teem 3apeenemas 3inibā, par to nu gan naw k3 3chāubitees, jo be3 3inības palih3d3ības mu33u kulturās 3ilwe3ei bu3htu 3anogrim3t u3 Rinas 3tahwolk3, 3apaleel u3 weetas, be3 3inības pawih3am naw eef33eh3jams, ih3leetot wih33s dabas 3peh3kus un pawairo3ot u3turas lih3d3ektus, bet gluh3chi tā naw ar titumību, morāli un ideāli3mu. U3 3enlāikeem at3katotees, meh3s gan eeweh3ro3am, ka 3ilweku eerah3chās pama3am ir palituh3chās 3ilwe3igafas — kare3s pah3rwaretos wair3 neme3h3d3 nokaut waj pah3rdot weh3rd3ibā; weh3rd3iba pawih3am at3elta, tāpat 3ilweku w33ih33chāna pee teef3am, bet tomehr ir tagad weh3l kultura3 3ilwek3, 3europeeti, 3leh3p3as, 3nau3ch dauh3s 3enteh3wu, me3chonu ih3pah33hibās un atleekās un ja eerah3chās mih333inajū3chās un 3aw3tar3pīgā 3atih33me gludafā, tad tas pa dafai notih33s til aih3 3raktih33teem meh3rteem. Ja 3inības leelih33ti atih33ih3ju3chās, tad ari tas naw pa leelafai datai notih33s ih3 3weh3teem, idealeem d3imekteem, be3 deh3 materialih33tās pelnas un aih3 3iprās konfurences, kah3da tagad walda ir 3inību wih3ru 3karpā. Dauh3s gadu 3imteni, warbu3ht pat gadu tuh3t3ochi paees, pirms 3ilwe3e ari morāl3s, ih3umības un ideāli3ma 3inā buh3s dauh33maf u3 preef33chu gah3jufe. Tomehr, kaut ari 3ilwe3es atih33hibās gah3jeens neeet tai3nā, bet lauh3tā linijā, kaut ari dauh3s ideālu dših3tu mih33ti, nedabuju3chi weh3l atih33h3tees, tad tomehr newaram atmeēt 3eribu, ka nah3kamiba mums atneih3s, kaut nu gan ne 3aimigūs laih33s — laime jau pa leelai dafai pah3ah3w katur individuālfās eedomās, bet tomehr ideālafas 3enteenus — labafas 3ilwekus un 3ilwe3i.

*) Preef33ch 3warigafās 3aribās weelas, albumina, gan pareih3ā formula weh3l ne3nomā, bet domajams, ka ar laih3u ir to 3aistah33s resp. u3eet.

mībā usgawiletu, ja mums teesam buhtu Heine ar wi-
 sam Heines kluhdam, kuru tam nebija nekāds truhkums,
 bet „Tehwija” jau atraduse starp muhsu dzejneekem
 Heini, hef Heines kluhdam. Kad nu leelais kicistais dzej-
 neeks H. Heine, kuram ihsti daudš kluhdv, eeneem pasaules
 literatūrā weenu no wispirmajam weetam un ir krikā
 gandrihs nepahrspēhs, tad mums schleet, ka „Tehwijai”
 Heinem wajadsetu par wisem leelajem dzejneekem, ka
 Homeru, Sofokli, Danti, Schekspiru, Molsjeru, Gei,
 Schilleri u. z. tā pajeltees, ka Greeku Dsewam par ziteem
 deeweem. — Bet tad nu „Tehwijai” Heine ihstenibā ne-
 tumu neaifsnēeds sawa leelā meistara H. Heines, tad mehš
 un iklatrs Latweets no preefa usgawiletum, ja „Tehwijai”
 warbuht turpmal loimētos atrast ihstu Latweeichu Heini
 ar wisām Heines kluhdam. Zit tahtu war tift, ja lair-
 rāshi nezenšas pehz pateesibās! Zeb waj „Tehwijai”
 teesam til maš samanas literaristās leetās? Weenabi,
 ka otradi behdigi deesgan. Ari „Baltijas Wehsinesha”
 u. d. z. lairrahtu stejās nereti lasamas pahraf pahrsphile-
 tas slawas krikas par ihnahluscheem gara raschojumeem,
 zil tee jauki, zil neifsalami jauki un eeweherojami, lai
 gan pateesibā tee gara raschojumi, par kureem dfeed sla-
 was dfeednu, nereti israhdas par wisai ne-eeweherojameem
 un nederigeem. Kas tur lai isnah, tur prese tā nose-
 dsas pret pateesibu? Ari par apdahwinati finibu
 wihtri daschu reiš neraujas isleetot finibu un taifnibu
 tās leetas labā, kurai tee pašchi kalpo — bet tilai tad
 Lasks ziltwezei jautala nahlantiba, kad Temistofka (eewe-
 rojams Greeku waltsiwihrs un kara wadons) genijs sa-
 wenofoes ar Arisida (toi taifnigs Greeku waltsiwihrs)
 taifnibas safehgu. . . Schim briescham wehl esam tahtu
 no ta.

Atkal gadufimtenis drihs grimis laitu aifsmirshibas juhdā
 — waj ari tagad, ka preefch 100 gadeem, lai atleel wee-
 nigi nopuhstees un isfaukt.

Waj nekur gan wišā femes wiršu,
 Taifnib's juhtam nebuhs patwehroms?

No eelschfemes.

a) Waldibas leetas.

Par Baltijas gubernu mešchu wezako rewiforu
 eezelts barons v. Korfs.

Bifšes pahritas beedribas statui no eelschleetu mi-
 nistra apstiprinati.

Rigas apgabala teesās preefchsehdetaja beedris No-
 tasts paaugstinats par ihstenu waltsipadomeeku.

Kemeru wesehlibas awotu pahrwalde wehl us trim
 gadeem pagarinajama.

Laudones mahjitaja muischas pagasts peeweenošs
 Laudones pagastam. (W. G. A.)

Kurfemes gubernatora weetas ispiditajs Swerbejevs
 eezelts par Kurfemes gubernatoru. (W. W.)

Zelgawas Aleksandra pilsehtas skola par skolotaja
 palihgu eezelts skolotajs Bobrejews. (R. G. A.)

Dobeles mešchalungs G. Langeris pehz nokalpota
 deenefta laika paaugstinats par pilsegalwa padomeeku.

Ar ordeneem apbalwoti: 1) ar Wladimira 3 kl.
 ordeni: apgabala teesu preefchsehdetaji: Inokentijs Mat-
 simowitschs Rīgā, W. von Klugens Zelgawā un A.
 Schischerbatschews Leepajā; ar Wladimira 4. kl. ordeni:
 Wentspils-Kuldigas meerateesnešhu sapulzes preefchneeks
 Franzejons; ar Annas 2. kl. ordeni: Leepajas apgabala
 teesās profurors Mofchanskijs, Jurjewas-Werowas meer-
 teesnešhu sapulzes preefchsehdetajs N. Archangelstis,
 Rigas apgabala teesās profurors Pofnanskijs, Zelgawas
 apgabala teesās preefchneela beedrs N. Krukows, Rigas-
 Balmeeras meerateesnešhu sapulzes preefchneeks Gan-
 staus, Rigas apgabala teesās lozelli D. Fersmans un
 G. Janowstis, Aisputes Grobina meerateesnešhu sapulzes
 preefchneeks Pofchmatows un Rigas Nikolaja gimnasijas
 skolotajs Wasiljewš; ar Annas 3. kl. ordeni: Rigas ap-
 gabala teesās lozelli T. Chruskijš un W. Strelzows, Zel-
 gawas apgabala teesās — Scheremetjewstis un Leepajas —
 Pogrebzows, Rigas apgabala teesu ismekletajs W. Keb-
 rows, Grobinas aprinla teesu ismekletaja weetas ispidi-
 tajs Somatins, Zelgawas apgabala tautas stolu inspektors
 Grahwits, Rigas pilsehtas realskolas skolotajs Bingners,
 pilsehtas stolu inspektori un skolotaji: Zelgawas — No-
 ischenka, Umbaschu — Schneiders, Baustas — S. Strads,
 Mangatu juhskolos skolotajs J. Breilshs, Jurjewas
 uniwersitates ahlahrejs profejors Zehlabs Ois un Ri-
 gas Aleksandra gimnasijas skolotajs A. Kewers; ar Sta-
 nislawa 2. kl. ordeni: Zelgawas apgabala teesās prolu-
 rors N. Dobrowolstis, Rigas apgabala teesās lozellis
 Fedorows, Zelgawas apgabala teesās lozellis N. Kulins,
 Rigas pilsehtas 5. eezirkna meerateesnešs Meschischerstis,
 10. eezirkna N. Morosjows, Rigas apgabala teesās loze-
 lis Wolkowizlis, Jaunjelgawas • Ilustes apgabala
 meerateesnešs Smirnowš, Zelgawas-Baustas apgabala
 4. eezirkna meerateesnešs Weftanowš, Jaunjelgawas-
 Ilustes apgabala 4. eezirkna meerateesnešs Deppa, Wents-
 pils • Kuldigas goda meerateesnešs G. von Saks, Zeh-
 fu-Walkas apgabala 5. eezirkna meera teesnešs M. Wi-

jeschs, Jurjewas uniwersitates lahtigs profejors Kenels,
 direktori: Rigas Petera I. realskolas — Potatilows, Ri-
 gas pilsehtas realskolas — Helmans, Leepajas pilsehtas
 realskolas — Baumgartens, Jurjewas skolotoju feminara
 Tichomirows, Rigas mahzibas apgabala tautas stolu in-
 spektors A. Luigs, Rigas mahzibas apg. kuratora lanze-
 lejas direktors A. Biljews, ar Stanislawa 3. kl. ordeni:
 skolotaji: Zelgawas gimnasijas — W. Wolkowitschs, Ri-
 gas pilsehtas realskolas — A. Bogts, Jurjewas uniwer-
 sitates dozents W. Zoge von Manteufels, tās pašchas
 uniwersitates dozenta weetas ispiditajs A. Newforows,
 skolotaji: Rigas Aleksandra gimnasijas — Bolotows un
 M. Adrianowš, Rigas pilsehtas gimnasijas H. Dannen-
 bergs, Zukuma pilsehtas skolas — A. Swaigine, Zelga-
 was gimnasijas — J. Schwanebergs, Leepajas Nikolaja
 gimnasijas — Tjutenowš, Zelgawas pilsehtas Aleksandra
 skolas — A. Mofschanowš, Rigas Petera I. realskolas
 — K. Fehlmans, Rigas mahzibas apgabala tautskolu
 inspektors A. Jansons, Rigas politeknikas profejori:
 Veks, Malchers un Schindlers, skolotaji: Rigas Nikolaja
 gimnasijas — Michalewitschs un Tomilows, Jurjewas
 gimnasijas Smirnowš, Zelgawas realskolas — Soko-
 lows, Baltijas skolotoju feminara — Apostolows un Lh-
 zits, Pernawas gimnasijas — Jupatowš, Zelgawas real-
 skolas — Jurgensons.

Ischinds paaugstinati: par ihsteneem waltsipadomee-
 keem: Kurfemes gubernatora weetas ispiditajs, kambar-
 lungs Swerbejevs, Jurjewas uniwersitates prof. Mendel-
 sons, Rigas Aleksandra gimnasijas direktors Belawstis
 un tautas stolu direktors Soterschemstis. (W. W.)

b) Baltijas notikumi.

No Zehsim. Weza gada wakarā tirgotaja J. Pau-
 lula lga namā notika schahds nelaimis gadijums. Gra-
 hamu tirgotaja Osola komijs bija nolzees gultā lafi-
 dams sagaidit jaunu gadu. Degoschu lampu tas nolizis
 us grihdas gultai lihshās. Pehz lohda laika ziti mah-
 jas eedshwotaji guletaja durmin garam staigadami dšid
 sawadu trofšni istabā. Tā tā durwis no eelschas aif-
 slehtas bija un us sauzeenu nelahdu atibdi nedabuja,
 tad durwis tifa uslauftas un nu bija redšams, ka gule-
 tajs no lampas ispluhdamā twaita noreibis un tilai
 drusku wehl dšihns. Drihjumā aifaultajam ohrtam pehz
 ilgala puhsina isdewās nelaimigo west pee samanas.
 Mlvts.

No Smiltenes. Scheenas Dseedaschanas be-
 dribas domu komiteja isrihloja 2. janvārī basaru. Rā
 tas jau Smiltene porasts, publikas bija eeradees stipri
 daudš. Pehz basara setoja balte, kura bija ne mafal ap-
 mekleta. Slaidris aistikums, ap 200 rbi., nomehles
 kahdam Smiltenes draudhes masturigam studentam un
 beedribas klaweeru ergahdaschana par labu. — Schehl,
 ka Smiltenes isrihlojumds neteel nekad rotatas uswe-
 stas, bet gan jo laifstigi dejo „kreuz-polk”, neifkatotees us
 minas schaubigo dšimient. Mlvts.

No Weetalweescheem. Ar preehu waram sajit,
 ka Weetalweeschi isrihlojumu finā zehfigi israhda ar wisem
 spehkeem, lai fahneegu augtaku wirseenu, it ihpachi teatra
 mahstlā. To waram leezinat no pehdejās israhdes 26. dez.
 pag. gadā. Teatra israhdei bija nolemta Purinu Klahwa
 jaraktiitā behdu luga „Mauda”. Godam waram minet
 schahdas personas, kuras fawas lomas teizami israhdija:
 J. Pruhšcha (Wihstola) lgs, A. Zankawa (Dšintara) lgs
 un it filu simpatistu peetriichanu eemantoja W. Krum-
 berga (Urka lomā) lgs. Wisparigi fakot, kopspehle no-
 ritinajās labi. *Publita bija eeradusēs leelā mehtrā. Stai-
 dris aistikums no scha isrihlojuma tizis nolemts Weetalwas
 Labdar. beedribas bibliotekai par labu. Labs noluhš!
 Nowehlam Weetalwas Labdar. beedribai schini jaunajā
 gadā jo projam freetas sekmes tautas labā israhdajot!
 Banderu Janis.

No Saitawas (Laudones draudse). „Rahjas
 Weesa” 49. num. pag. gadā, G. lgs sinodams no Saita-
 was ir noalojees no pateesibas. Minetā sinojumā teel
 Saitaweeshi nostahditi par leeleem alus un fihwā zeeni-
 lojeem. Ja, ir pateesiba, alus teel daschreis pat slopeem
 dšerts, bet ka fihwais tā tiftu zeenišs, tas man ir swehshs.
 Katrās dšihrēs, waj ari zītās sapulzes deenas, redš gan
 alus kausus zilajam, bet fihwo reti, reti. Un waj gan
 war fewischi to par wisas walts netikumum lairrahtids
 peli, ja kahds rets atgadas, kas sem schi netikuma smol?
 Tahtal G. lgs raksta: „Mums ir tr.hš pagasta skolas,
 kurās 5 skolotaji setnigi israhda pee jaunās paaudses is-
 glihtofchanas; hef tam mums ir topeja draudhes skola ar
 Laudones pagastu.” Bet nu pee Laudones dr. nepeeder
 ween Laudones un Saitawas, bet ari wehl Sameenes,
 Dsheenes un mahjitaja muischas waltsis (pagasti); teem
 ari wisem teesiba ir pee dr. skolas? Kad nu sche G.
 lgs min. ka Saitaweeshu kopeju dr. skl. ar Laudones
 pagastu, tad jadomā, ka winsch Laudones pagastu (pee
 mums leeto „pagasta” weetā „walts”) ari ir nostahdijis
 par Saitaweeshu kopeju. Kahdu stahwotli Laudones
 pagastis eeneem draudse, ir katram schini apgabala pašh-
 stoms un neweens ta neapfauhch, wismafal Saitaweeshi,

ne, un tee nelahdas kopschanas no Laudones pagasta
 nam dabujuschi, ne ari grib. Tad G. lgs raksta: „Weenā
 no weetejam skolam atrodas ari biblioteka, bet ar no-
 schehloschānu jafaka, ka minas darbiba deesgan klusa.
 Leelakā waina pee tam ir, jaunu, detigu grahmatu truh-
 tumš.” Man toti schehl, ka G. lgs te weltigi waidejis un
 rakstijis par leetam, kuras tam naw deesgan pamatigi pa-
 fihstamas. Bibliotekas darbiba naw wis klusa, bet til
 rofiga, kahda wehl naw bijuse no minas apstiprinascha-
 nas deenas, 14. aprifa 1890. g. Gan ari jau pirms tās
 bija biblioteka, bet ta bija wairal dšeed. starpā. Tagad
 bibliotekai ir 40 lasitaju, senal nebija pat 30, ko grah-
 matās war redset. Grahmatu slaitis bija lihds pagahju-
 scham gadam 95 sehjumi; pagahjuscha gadā tifa peegah-
 dati 38 sehjumi, ar daudš jaunām, jaunām un derigām
 grahmatam, ka to war redset katalogā un weeteja inspe-
 tora lga apstiprinajumā (sub. Nr. 1105. Rīgā, 21. dez.
 1892. g.). Ari tagad atkal teel domats par jaunu grah-
 matu pirtschānu, tilai teel nogaidits, kamehr stolenu biblio-
 tete eerihkos, kurai par labu, waltsis katrai skolai dod
 15 rbi., bet preefch schās skolas wehl dfeed. foris 20 rbi.
 Pehdigi G. lgs raksta: „Noschehlojami til, ka pehdejās
 gaddš muhsu dfeed. kora puhsinu augli pa leelalai datai
 boudami tilai pašcheem dalibneekem; atklahtibā tee reti
 parahdas, leelalais reiš waj dirweiš par gadu kahdus
 satunu swehtlus isrihtodami.” Ko gan G. lgs te do-
 majis, rakstidams pawifam otradi, ka pateesiba ir? Dfeed.
 foris ir gahjis arween mehreneem, nopeetneem fofeem
 sawā gaitā un ihsti pehdejās gaddš atklahtibā wehl wai-
 rat rahdijees ka senal, gan dfeedadams basnizā, dascha-
 dds swehtids un atgahijums, kapsehtā, satums un jau-
 tribas wakarās u. t. pr. Ir peedalijees pee więp. Latw.
 dfeed. swehtkeem un ari tagad ir noipreefšs peedali-
 tee pe 1895. g. Zelgawā swinomeem dfeed. sw. — Gatamo-
 jamees ari schinis seemas swehtids dfeedat basnizā, bet
 infuENZE aifstaweja. Warbuht G. lgs domā zitas atklah-
 tas weetas un ne tās no manis mimētās? No wifa ta,
 ko sche esmu peewedis, zeen. laifstaji wares ispreest, zil ne-
 patihkami G. lgs sawā sinojumā pret pateesibu isurejees.
 Dfeed. forim un bibliotekai schis nepareifais sinojums ne-
 schahdes, bet dfeedatajus jo wairal weenos fatiziba un
 draudhibā. Mans mehlejumees ir, ka lihds ar wezu gadu
 nobeigtos wifas nepareifibas un jaunā gadā muhs ap-
 spihdetu pateesibas stars un schis stars atrastu ari weetu
 daschu korespondentu firdis.

J. Dšols,

Saitawas wihtu kora wadons un bibliotekars.

No Zelgawas. Sch. g. 4. janvārī sapulzejās Zel-
 gawas Latw. beedribas telpās wairal nahlamo dšeed.
 swehtu komitejas lozelli, daschi muhsu muischas mahstle-
 neeti: profejors J. Wihstols, kapelmeistars J. Dšols,
 Wiegneru Ernsts, Behrinsch, Kade, N. Alunans un ziti
 un ap 30 dirigentu. Sapulzi atklahja beedribas preefch-
 neeks Tschokstes lgs, tenzinadams weeseem par kuplu peedali-
 schanos un nowehlebams usfahstam darbam dšichus pa-
 nahlumus, aifrahdidams ka, ja mājā Latweeichu tautā
 pret leelām kulturās tautam, ar to warot lepotees un slawu
 eeguht, tad weenigi ar dfeedaschānu. Tahtal apzereja
 jautajumu: kahdā uswalkā dfeedatajam tehrptees nahla-
 mds dšeesmu swehtids? Wiegneru Ernsts proponeja
 gehrbtees agralds apgabalu uswalktds. Ziti mehlejās at-
 stah: schai finā brieshibu. Galigi ari isrihtotaja komi-
 teja ifjazija tilai mehlejumos, tehrptees apgabalu apgeh-
 bds, tās apgabalds, kur schahds apgehrebs buhtu subis,
 peepaturet tagadejo tautifto apgehrebu, waj wihu wehl
 papildinat, bet par scho leetu luhds kora wadonus apru-
 natees ar pašcham selteniem un wihu domas tad paweh-
 sit swehtu komitejai. Veels balu wairakums ifjazija
 tās pašchas domas. Wef tam Struhstis usnehmās tautas
 uswalka paraugus papildinat, kahdus winsch patee-
 fibā atradis daschds apgabalds. Jo projam ari pah-
 runaja par dfeedataju apgehreem. Wairakuma mehle-
 jumees bija agralds apgabalu uswalktds eerastees. Scho
 lapat atstahja pašchu dfeedataju turakai apzerechānai.
 Sapulze schoreif tilai daschas dšeesmas galigi peenehja, ka:

Garigā konzertā

jaukteem koreem:

- 1) 95. Dahwida dšeesmu, motete . . . Greil'a.
- 2) Swehts ir (Nr. 6 F-dur — Mu-
 fitas komifijas dšeesnu krahhuma 1.
 burtnizā 15.) . . . . . Bortmanfka.
- 3) Lacrimosa if „Requiem” . . . . . Mozarta.
- 4) Swehts rihts . . . . . J. Wihstola.

Wihtu koreem:

- 1) Buztagklieb . . . . . Jansena.
- 2) Gobs Deewam augstibā . . . . . Jurjanu Andreja.
- 3) Festmotete . . . . . Klauera.

Laizigā konzertā

jaukteem koreem:

- 1) Swehtu himna (godalgotā) . . . . .
- 2) Deewš dob muhsu tehru semei . . . . . Jurjanu Andreja.
- 3) Bewerina seedonts . . . . . J. Wihstola.
- 4) Zahnu dšeesmas . . . . . Wiegneru Ernsta.
- 5) Aif upites es usaugu . . . . . Jurjanu Andreja.

- 6) Zihruļiis J. Wihtola.
  - 7) Kas tee tahdi, kas dšedaja Zimšes.
  - 8) Finale if operas „Dšihwiba preelšch Jara“ Glinka.
  - 9) Koris if operas „Князь Урогъ“ Borodina.
- Wihtu loreem:
- 1) Staburaga meitina J. Wihtola.
  - 2) Nemeens putnišch tā nepuhta Kades.
  - 3) Latwijas kalnajs Zuzjau Andreja.
  - 4) Ej bahlini kuhotees Zimšes.

Tahkal wehl pahrrunaja dands zitus jautajumus, kas simejās uf mineteem swebhteem. Lihds schim peeteišchēes 49 dšedataju kori ar apmešram 1400 dšedatajeem un 12 musikas kori ar apmešram 130 musikeem.

Grazus.

No Blihdenes. Preelšch wairak gadeem Blihdeneeki un Stuhreneeki sahla eekustinat idejas uf ko jaunu, praktisku, proti uf pahcikas beedribas dibinaschannu. Eesahkumā gan truhka wajadšigu, sapratigu spehtu, kas schahdas teizamās idejas spehtu ar sekmem darbōs zauri ifwešt, bet ar laiku radās dāschas personas, kas puhtejās un sahla nodomato leetu zihīgi uf preelšchu wirtinat, tā kā drihšā laikā panahza, ka warea eesneegt ministrijai Blihdenes-Stuhrumišchās pahcikas beedribas statutus, ar lahdeem 70 parafšiem, apšiprināschanas deht. Apšiprinājumās no ministrijās pahrnahza dezembra mehū. 1892. g., nu tuhli pehž tam tapa ifwehleta pagaidu walde, kurai nu wajadseja ruhpetees un gahdat par beedribas swarigato jautajeenu, beedribas nama resp. pahrdotamas lokala buhwi. Pagaidu walde sahla itin sparigi pee leetas kertees un nama buhweš leetā bija greefšes pee weetejā dšimtelunga, knaša Liewena, ar kuhgumu, lai pehdejaīs nahktu beedribai, winas gruhstakajā brihdi ar jamu pahlihdšigu rotu pahlihgā. Knašs, kuršch ari, tā beedriš parafšija pahcikas beedribas statutus, schahdu kuhgumu eewehroja un beedribai parahbija famu labšribu, ka lika uf famu rehlinu beedribas ehku zelt. Ehla ir pilnigi pabeigta kuhwet un tajā, p.hž beedribas generalapulšes nolehnuma, wajadseja weikalu atwehet 1. janwari 1894. g. Minetā deena jau pagahjuse, bet weikala atwehščhana wehl nebuht naw domato. Pa wišu laiku, kamehr ehku buhweja, beedribas pagaidu walde eepreelšchējā dšihwā rižiba bija pawisam aplufuse; pagaidu waldes lungi litās ešam dešgan darijuschi beedribas labā, ka bija no knaša isdabujschi beedribas ehlas buhwi, un nu meertigi ar skaidru širdēapšinu bija aprimuschi beedribas labā wehl dešgan dands swarigās darbūs darit. Ari beedru pulkā sahla eeweeštees gurdenums un loiktums, tā kā no 70 beedreem preelšch dalibas naudas simešchanas bija atlitufšēes titai wairē tahdi 20. Bija jaredš, ka beedriba, kurai nu wišt leetalee gruhumi bija pahrspehiti un janka nahlotne pretim šmaidija, eesahla pate no semis isniht un beigtees. Wišadā finā tas ari buhtu notizis, ja nebuhtu atlitufšēes beedri pastahwejušchi uf to, ka drihšakā laikā eewehlamia pagaidu waldes weetā ihša walde. Pehdejās wehleschana notika pagahjuschā gada 10. dezembri. Par preelšchneeku tapa eewehlets — J. Kusis; preelšchneeka weetn. — B. Ansons; rakšiwedi — J. Kapsē; kontroleeri — J. Sukowis; laseeri — A. Karstums un rewidents — K. Liene-walds, J. Nettelbergis un J. Willa. Jauneewehletajōs waldes lozēlōs, tā rakšas, ir zita dšihwita un energija; wina rižibā pahcikas beedribas leeto, tā eeweski zeret dabuhs pawisam zitu wirseenu. Tagad no waldes ir isšludinats ušajinajums dehl weikala wadona peeteišchanaš. Lihlids, ka buhs salihgts weikala wadonis, ari taps drihšakā laikā atwehriš weitals. Weikala wadonim ir nolemti 300 rubihs algas gadā, ar brihwu dšihwolkli, kehki un apkurināschannu. Pee tom weikala wadonim jaeeleek 300 rbi. šaloga. Weš tam wehl weikala personals pastahwēs no weena mahžekta ar 70 rbi. algas gadā un laseera ar 100 rbi. algas gadā. F. — lais.

No Saldus. Schejeenas pahcikas beedribas jaun-ufbuhmetā nama eewehlišchana nodomata uf 16. janwari. Pehž garigās zeremonijas, nama augšchōs, eewehrojami leelajā sahle, isrihtos weetejā šabraudšigā beedriba teatra israhdi ar weešigu wataru. Israhdei ir iswehleta A. Allunana statu luga „Kas tee tahdi, kas dšedaja?“ jeb „Klaušibas laidōs“. Minetajā sahle ir eerihtota pastahwiga, glihta un ehra skanwe, uf kurās min. luga pahrdišeš jaunās, trahšchās dekorācijas, trahšotas no Mūllera šga Rīgā.

No Lipstiem. Šch. g. 2. janwari eewehšija Lipstiu paplaschinato un pahrlaboto bānizu. Bānizenu bija šaradees leelš dāubjums. Eeswehlišchanas zeremoniju isdārija mahžitōs Dr. Bielensteina šgs, Dobeles mahžitōs Seeberga šgs un Satās draudšes mahžitōs Seesemana šgs. Deewalpošchannu kuplinaja weetejais jankis koris, školotaja Graues šga wadibā, janki nostandinadams: Mihlišcha „Leelš ir tas Kungs“ un Šepšta „Zil mihligas ir Lawas mahjas.“ Špredištija Seeberga šgs; dāschus bānizenus ihši šajuhminaja wina špredištija šodōs: lai genšchamees pitdit misaugšlato, šaralisko bānli,

t. i. „lai mihlamees weens otu!“ Ja, kaut šchōs wahrbus katris Latweešis pahrdomatu un genšos ispidit.

Grazus.

Lipstiu Salenceku dšedāschanas beedriba isrihtoja p. g. 31. dezembra wakarā Šchlibes muishā jauna gada šagaidišchannu. Telpas bija beedribai par wešti atwehletas, par ko minetās muishas arendatoram Georgina šgm jaifšala pateiziba. Wataru atklahja školotajs Pumpurisch. Pehž tam šekoja deja, kurā schad un tad moini-jās humoristigeem preelšchnešumeem un weetejā jankta — un wihtu kora dšedāschannu. Dejai spehleja Mellupa musikas koris, kamehr dšedāschannu wadija školotajs Grause. Dšeesmas nodšedaja labi, ihpāšchi jankis koris jankteiz. Ar šewišchu preeku eewehrojs, ka dšedāschanas kori ir dāschas labas bahšis, wišim tenors ir teizamās, tā kei kur uf semem ešnu dširdejis. Lai titai koris wehl labat eedšedās — un tam buhs špošchi panahkumi. Humoristigās preelšchnešumus bija laipni ufnehmees Swahrgulu Ešchus (Eduards) if Rīgās. Man bijuse jau wairak reišes ihde-wiba redjet wina ar labakeem panahkumeem uf statuwes rihtojamees; ari tagad man no jauna jaatšihst: wina šatira, mimika un dāschadiba rakšuru tehlošchanaš naw šamalsajama. No pirmā šola gan Swahrguls litās tā kā noguris; tas laitam žehlās aif ta eewesla, ka wina pirmoīs, šmalki šatiršlais un kreetnais preelšchnešume „Škopulis“ klawa no dāschēem nepareiši šullōs. Bet drihš ween Swahrgula nogurums šuda un wišch bija atkal šawā ihšā elementā: weikšis un dabigš. Šewišchu pawišchannu publikā modinaja wina wehlatee preelšchnešumi: „šchihds“, „šchwihts“, „ihmju šales“ un ziti. Pee Swahrgula preelšchnešumu lobas ihdošchanaš nemešuma peepalihdšija školotaja Kōschu Rakšis leetprateja dšeedanto gabalu pawadišchana uf šlawereem. Buhtu kori wehlescham, kaut Swahrgulu Ešchus šawus humoristigās preelšchnešums — kuru tam leelās leela dāta buht — litu rakšōs eespeekt un tā daritu plāschakai publikai pahlištōmūs, jo, tā šinams, Latweešēem ihpāšchi humoristigu preelšchnešumu truhst. — Weidšot wehl jāpeemin, ka wezu gadu, wezišcha weidā, israhdija Swahrgulu Ešchus, turpretim jaunu gadu Štelša jtdse un tā no weza gada ihšde, bet šlids wahrdōs, atwadijās beedribas preelšchneeks Štelšs, kuram dands nopelnu pee isrihtojuma gludas un omuligas norišešchanas.

Grazus.

Šelgawas realskolas direktors walšis padomneeks šr. v. Kuhlbergs 1. janwari šch. g. šwineja šawu 25-gadu školotaja darbības jubileju.

c) No jitam Kreewijas pusem.

500 rbi. winnešti 3. janw. I. 5% premiju aifnešmuma islošejumā krita uf šekōšchēem biferem:

Ser. Nr.	Ser. Nr.	Ser. Nr.	Ser. Nr.	Ser. Nr.	Ser. Nr.	Ser. Nr.	Ser. Nr.
39	3	3334	43	7150	26	10674	14
90	9	2461	1	7218	3	11131	14
511	11	3593	10	7291	50	11142	9
533	6	3616	35	7293	42	11144	13
568	41	3881	43	7443	31	11236	42
597	31	4020	4	7597	34	11304	48
598	38	4173	34	7617	5	11312	50
726	39	4283	50	7804	12	11315	22
732	14	4317	31	7823	33	11322	44
745	16	4406	23	7875	14	11509	2
786	7	4515	15	7909	16	11538	13
1284	7	4614	9	8021	21	11850	19
1525	2	4727	2	8029	43	11867	13
1610	39	4770	11	8050	13	11937	26
1676	13	4791	10	8059	5	11956	15
1818	45	4822	25	8256	16	11961	27
1905	33	4831	42	8287	24	12017	23
1994	43	5099	6	8344	11	12234	29
2044	16	5248	32	8389	34	12244	6
2051	40	5305	16	8420	40	12282	39
2057	21	5518	28	8473	48	12299	12
2069	50	5612	41	8578	31	12308	5
2172	43	5730	15	8582	21	12370	42
2174	2	5783	33	8595	15	12412	6
2204	40	5845	41	8770	42	12434	48
2254	5	5921	5	8837	28	12447	25
2258	21	6044	1	8895	21	12562	41
2270	11	6072	24	9174	36	12670	34
2370	33	6072	26	9258	15	12700	30
2384	19	6151	33	9308	1	12741	24
2397	47	6179	19	9354	9	12833	47
2401	11	6246	24	9599	11	12834	50
2438	43	6282	21	9603	19	12911	36
2502	13	6303	32	9644	19	12912	35
2522	27	6333	18	9722	39	12937	8
2598	3	6351	46	9838	16	13025	50
2706	15	6633	28	9929	30	13054	43
2752	50	6664	48	9980	25	13156	31
2806	26	6704	5	10366	38	13183	42
2850	5	6722	9	10388	15	13320	49
2906	49	6770	26	10461	29	13328	23
3087	17	6918	13	10462	30	13364	28
3174	21	6919	33	10655	50	13369	34
3219	39	6995	27	10672	12	13380	8

Amorijetas tita šekōšchās 106 šerijas:

50	128	245	688	894	1459	1590	2014	2100	2476
2652	2658	2661	2721	2982	3008	3292	3544	3574	
3639	3798	4566	4703	4725	4773	5034	5269	5334	
5453	5712	5755	5806	5823	5936	5976	6063	6134	
6588	6664	6794	6859	7709	7724	8085	8277	8822	
9029	9272	9379	9639	9729	10369	10830	10733	10908	
11227	11403	11482	11827	11847	11898	12322	12447		
12562	12818	13544	13646	13709	13796	14098	14127		
14154	14665	14830	15727	15756	15762	15922	15999		
16017	16073	16526	16663	16675	16700	16993	17215		
17282	17511	17671	17688	17800	17920	17968	18171		
18340	18501	18633	18679	19127	19167	19188	19378		
19744	19781	19834							

No Peterburgas. Kā it wišur muhšu dšimtenē pa tā šaulto „šwehtu laiku“ noteek šchahdi tahdi isrihtojumi, tā notika ari šchogad pee mums Peterburgā, un šeram, ka nemeens Peterburgas Latweešis wairē newarēs šubštees, ka muhšu šchejeenas beedribas šnauštu, ka tam pa šwehtēem naw bijis kur eet, ka bijis jastahw mahjās, waj žitadi tā. Wišpirms otrds šwehtōs bija abejās šchejeenes Latw. beedribās isrihtojumi: Labdarības beedribā šonzerts un Pahlihdšības beedribā teatris, un, tā dšird, abejās bijis publikas dešgan — šime, ka Peterburgā war pastahwet diwas Latweešchu beedribas. Isrihtotaji ar eewehromeem bijuschi pilnigi meerā. Taischu wehl eewehrojamaš par šcheem abejeem, mums šchēet, bija trešchais, atkal Labdarības beedribas isrihtojams 2. janwari: eglite par labu nabageem un bahrineem. Šaur pehdejās beedribas ruhpešchanos ihšā — pahriš nedēlu laikā preelšch tam šalafšii wairak tā 400 rbi. Tāpehž jau ween muhs interešē tahds isrihtojums, un mehš ar leelalo šinkahribu noejam uf tahdu, lai wišpirms pahrlēezinatos, waj teescham minetai beedribai ir tahda eespehja uf šaweem tauteeschēem, un waj teescham šchee tauteeschi ar tahdu mihleštibu weizina šcho šwehtigo darbu, un tad, lai redsetum leelo preeku un pateizibu, ar kuru apdahwinatee behrni apber dahwanu ihdālitajūs: preelšchnešibu un ischaklās šeltenites — dahwanu laštajas. Batešņ aifrahbošchōs šlats. Un kad wehl redējam šahds newainigs, neifeizams preelšch špūgoja if apdahwinato behrninu aštinam tad, kad wina reiša bija peenahluše deet, tad til špehjam isšlaidrot to, ka leelakā dāta no māšajeem laimigajeem palika lihds isrihtojuma beigam — pulkšēn 3 no rihta un ne par ko nebija aštraki aifdabunami mahjās. Domajam, ka šcha šwinigā isrihtojuma eespaids neween māšinajeem, bet ari dāscham labam peeaugšcham tā eespeedās širdi, ka wišch to ilgi newarēs aifširšit, un ka katris apmekletajš pahrgahja apmeerinats mahjās — warbuht klusumā isšēkdams dands pateizibas šcha isrihtojuma šagatawotajai — Labdarības beedribai.

No Rīgās.

Rīgās Latweešchu teatris. Šwehtdeen, 9. janw. Rīgās Latw. teatri israhdija „Pašudufchais dehšs“, behdū lugu 5 žehleendš no Rudolfa Blaumana. Tadeht, ka par pašchu lugu plāschaki rakšitš „M. W.“ 46. num. iģ. g., tad par to nelo neleifšim, šo warem ihšti titai to atšahrot, kas jau šazūs. Blaumans ir muhju labakais nowelists, šcha wahra ihštājā nošimē, bet Blaumans beš šchāubam ir ari muhšu labakais dramatisks, to leezina wina luga „Pašudufchais dehšs“, kura bija peewilufuse ihšti dands publikas un drošchi ween ari turpmat peewilšs. Tomehr mums leelās, ka žeen. autoram lugu deretu wehl dāschā finā pahrsrahdat, lai isnahktu kas pilnigi daišchš, lai min. luga buhtu ihšis nogatawojees dšejās augliš. Wišpahrigi luga „Pašudufchais dehšs“ šawā finā wehl peelihdšinama ne gluschchi pabeigtam marmora tehlam, kur wehl šchis tas janogrudina, lai titu ihšis mahšklas rajšojums. Šewišchi ahrprahtigā wezene Ašcha min. luga, tā mums šchēet, buhtu waj nu gluschchi jastrihtē jeb ari šitpri japahrtaiša, tadeht ka Ašcha, šahda wina tagad tehlotā, naw ar pašchās lugas ihšo darbibu itilak tā nekahda šakara, wina ir pilnigi leeka. Bet lai lugas autors muhs šche nepahrsrahjam dot nekahdus preelšchratštus, tā luga pahrlabojama, jo ešam pahrlēezinati, ka tas pats genijs, kas wina wabijis tā lihdsišchinejā darbiba, to ari neatšahktu lugu pahrsrahdajot. Un ja tā, tad naw jastahbas, ka luga pahrsrahdata buhtu ihšia roia muhšu literatūrā un tai buhtu wairak paleekamas wehrtības, bet ir par tahdu, šahda wina tagad ir, mehš waram no wišas širds preegatees. Wina ar wišam šawām kluhdam wehl ir weens no wiš-eewehrojamašēem gara rošchojumeem muhšu literatūrā. Baldees ir par to! Špehle wišžaur noritinajās teizami. Akteeri žentās ispidit šawu peenahkumu. Šewišchi labi šawu lonu tehloja Dubura šgs, bija tehlotais „Koplains“ bija ihšti tahds, tā autors to kura rakšurojis. Ari žiti akteeri darija wišu, ko tee eespehja, lai klausitajeem buhtu kreetns wāndijums.

P. S.

Deepescha nahwe. 5. janwari leelajā Mašlawas eelā Nr. 143, eebraufschanas weetā peepeschi nomira tur eebraufschais Rīgās š-mneeks Žahnis Behršinsch, 60 gaduš wežs. Wina lihšis nodots, lai žitu ismeklēts.

Pašchšleptawības nodoms. 7. janwari Marijas eelā Nr. 79 šahda jauna 22 gaduš meza šewete G. L., mehginadama ijdarit pašchšleptawibu, ischahwa uf šewi ar remolweri un pee tam eewainoja krahšis. Ašhta pahlihdšiba tita šneegta tuhlin un lode iswilkta no bruhzes. Waj min. šewete buhs dšihwotaja jeb ne, gruhši noteikt. (R. P. P. M.)

Teešu leetu nodala.

Jaut.: „Waj šahds Intertizigš šaulats pahriš, kas šou 9 gaduš šchēeti nodšihwojis, war šikumigi tapt atšaulats uf wihtu kuhgumu, it ihpāšchi, ja wihšes šewu ušajinajis nahkt pee tā dšihwot, bet šewu no tam ir atšēufšis?“

Sludinajumi.

„Mahjas Weefis“

ar 1894. gadu ufsahstams savu 39. gada gahjumu, isnahl it trešchdeenas pilnigi pahgrostā un paplaschinatā weidā, pabalstis no muhsu wislabateem spehkeem, „Mahjas Weefis“ lihbs ar „Literarisko Weelikumu“ un „Semkopibas Weelikumu“ malsā itai: eelshsemē:

Des peesuhthichanas:	Ar peesuhthichanu:	par gadu . . . . . 3 rbl. — lap.
par gadu . . . . . 1 rbl. 75 kap.	par gadu . . . . . 2 rbl. 75 kap.	„ 1/2 „ . . . . . 1 „ 60 „
„ 1/2 „ . . . . . — „ 90 „	„ 1/2 „ . . . . . 1 „ 40 „	

Lai wiseem waretu kahrtigi peesuhthit „Mahjas Weefi“, tad zeen. lasitajus laipni luhdsam ar apstellejumeem us 1894. gadu pahsteigtees. Apstellejumi us „Mahjas Weefi“ un sludinajumi suhtami us schahdu adresi: Въ экспедицію газеты „Маякъ Вѣстѣ“, г. Рига („Mahjas Weefa“ ekspedizijai Rigā, pee Petera basnijas).

„Mahjas Weefa“ ekspedizija.

Sobu slimneekus

peenemu nedesās deenās no pulstā. 9 rihā lihbs 1 pusē. un no pulstā. 3 lihbs 6 pehs pusē. Swehdeenas un swehtu deenās no pulstā. 10 lihbs 12 pr. pusē.

Dentists **C. Groszwaids**, Peldu (Buhka) eelā Nr. 21, 1 trep.

Peenemu slimneekus

preekshpusē. no plstā. 9-10 1/2, pehs pusē. 4-5 un 7-8 1/2.

Abagafec top peenenti:

Birndeenas un zeturdeenas no plstā. 4-5.

Dr. med. A. Woloshinsky, 5 Kalku eelā 27, pa 2 tr.

Peerallitais

Mikelis Swirbulis (Jauks Sperling), 55 g. weje, teel laipni luhgt, fawas adopzija nobotās meitas dehl famu adresi peesuhthit konsulentam E. Lambert igam Rigā, Teatra eelā Nr. 1.

Tuhlin ir pahrdodami

bodes ruhme un dshwoflis

lihbs ar fahnu ehkam, atrodoshees pee kahrschabas Ushin-troga, Zehsu aprinki. Peeprafams tai pahchā mahjā.

Stipri un lehti

teel wih preekshmeti no sifla, porzelana, sajanfa, mahla, juhpupam, marmora, malachita, sifonlaula u. t. t. Peldu eelā Nr. 21, 2 tr. augstu, sakiteti.

Rigā, Rigā,
Kungu Haffer-
eelā berga
№ 22, namā.

No
Baltijas andeklu un dshju manu-
fakturas fabredribas, Kengeragā,
par fabrikas zenam
babujami
andekli un dshjas
wisās leelafās Rigas manu-
fakturas pahrdotawās, tā ari noliktawā pee
K. Lorch & beedr.,
Rigā, Kungu eelā Nr. 22,
pahrdodami.

Seemefa
apdroshinašchannas beedriba.
Wisangstaki apstiprinata 1872. g.
Pamatkapitāls 1,200,000 rbl.
lihbs ar eewehrojamu referwes kapitalu.
Apdroshina
pret ugunsbreesmam
wisadu kustinamu un nekustinamu ihpa-
schumu, prezes, fabrikas u. t. t.
Agenti: Brahli Fraenkel,
leel. Smilshu eelā Nr. 17, Reppiena namā
Telefons Nr. 18.

Rupat tā isnahja:
Pasuduschais dehlš.
Behdu-luga 5 zehleendē no
Rudoffa Maumana.
Luga dabujama N. Ruega drukatawā
un wisās labalās Ratu. grahm. pahrdotawās.
Malsā 40 lap.
N. E. Luga: „Pasuduschais dehlš“,
„Sagli“ un „Lauais gars“ irahda-
mas weeniqi ar autora atlanju, tu-
ras dehl turepmal jagreeshas pee Z.
Brigadera Iga grahmata pahrdota-
wās, Berga basarā, Rigā.

No finansministrijas.

Uf 1892. g. 13. novembri Wisangstaki apstiprinatā ministru komitejas nolehnuma pamata **agrafo musturu** 50 rbl., 25 rbl., 10 rbl., 5 rbl., 3 rbl. un 1 rbl. gabalu walšis kreditbiletēm, kas islaidtas uf 1868. g. 13. februara Wisangstakā ufa pamata, tā ari 25 rbl. gabalu kreditbiletēm, kas islaidtas uf 1880. g. 20. oktobra Wisangstakā ufa pamata, **pahrmainschannas beidšamais termins** noteikts

1. majā 1894. gadā.

Pehs scha termina notejeschannas agrako musturu kreditbiletēs **pee krowa malsfashanam netiks preti neutas un nebuhs obligatoriskas leetoschana** itarp priwatpersonam.

Agrako musturu kreditbiletēm, kuru pahrmainschana un leetoschana nobeidšas ar 1894. g. 1. maju, ir schahdas **pasihfashanas shmes:**

- Uf 1868. g. 13. februara ufa pamata islaidtam:
50 rbl. gabali, ar **Keisara Petera I.** gihmetni.
25 " " " **Zara Alekseja Michailowitscha** gihmetni.
10 " " " **Zara Michaila Feodorowitscha** gihmetni.
5 " " " **Zeelknaša Dmitrija Donsoļa** gihmetni.
3 " " " islaiduma gada slaitlis eespeests biletu otrās
1 " " " puses widā.
- Uf 1880. g. 20. oktobra ufa pamata islaidteem:
25 rbl. gabaleem — baltas krahsas beš tahdeem ispuschkojumeem un sehgela otrā pusē.

Skolas leetas

no wisteizamata labuma
leelumā un masumā
par wiolehtafam zenam dabujamas
Augusta Lyra
papiru, rasklamu un shmejamu leetu pahrdotawā,
fonto-grahmatu un tuwertu fabrikā.

Wimā Kreewijas ugunsapdroshinašchannas beedriba,
dibinata 1827 Peterburgā.
Pilnigi eemalfats pamat kapitāls 4,000,000 rbl.
Referwes kapitali 3,000,000 rbl.
General-agents: R. John Hafferbergs,
Rigā, Kungu eelā Nr. 22.

Anglu aushamu deegu, apteeku, krahsu un smaršchojoschu pretshu pal-kambaris
Rigā, netahtu no rahtuscha, pee „Siwis“,

Kalku-eelā Nr. 38.
Zaur scho pastnoju, ta magasinās krahsjumi papilbinati ar presem is labalam fabri-
lam pehs fawa gandriš pudmuhšcha ilgas darbibas peemehra un pilnigā iswehle:
Anglu kokwilnas aushamee deedšini,
linu-dshjas, } preeksh aushanas.
wilnas-dshjas, }
Deegi, deedšini un dshjas no wilnas, kokwilnas, lina, sifda, fudraba un selta
preeksh aushanas, adishanas, schuhshanas un roldarbeem, no wisadām krahsam, sortem
un smaltumeem; kurpeeku drahte, } nišhu un sehgel-beegu; } wisas
wates sortes; wisadas leetas preeksh pojamentu darbeem; swejneeku tihkli un
iti peederumi preeksh swejneezibas, tā ari tuhku, andeklu, } Turfu andekli, }
latatus u. t. t.

!!! Jauns!!!

Publaini audi, tihrwilnaini preeksh gresnuma drahsam un krahsu dashabibas.
Wlasus eewehlu famu
apteeku, kimikaliju, krahsu un smaršchojoschu
prekshu magasinu.
Wisadas krahas (permes), Anglu latu perwi, steniš, eslu no kreewijas
un ahrenes, wisadas shabbes, natriju un kaliju un citas kimiskas prezes,
efenzes kelnes uhdeni (sode-lolonju), smaršchojoschas weelas is flawenam fabri-
lam, wisadas secpes, patentetas ahrteschannas libsektus, sahles u. t. pr.
Apstellejumi teel ispiditi ahtri un pareisi
Rigā, Kalku eelā Nr. 38, pee „Siwis“.
Ras wehlās, tam top prekshu rahditajs peesuhthit par welti.
Prekim atrodās trihs manās magasinās, kur pahrdod manu-
fakturu un swejneeku prezes.
Kandas wehstules suhtamas uf schahdu adresi: P. W. Potapow, Rigā.

Wihnu tirgotawa un schampanu fabrika

Universel
Grand Champagne.
sec, demi-sec, doux,
pehs Frantschu parauga (pubelēs ruhšis) pagatawots no
Ludw. A. Schweinfurtha,
Rigā, Grehneeku (Sinder) un Marsal-eelu stibri.

Manā grahmata un bilshu drukatawā un Latweeschu grahmata
pahrdotawā Rigā, pee Petera basnijas, dabujamas

Jannās Widsemes
Dseefmu grahmatas
wisaddēs eeshjumds.
Ernsts Plates.

Newska deega manufaktura
peedahwā loti labā kwalitetā, til pat labu, tā ahresemes prezi un pee tam
dandš lehtaki
maschinnu spolišchu deegu,
melnu, baltu un krahsainu, wisās numurds,
tamborejamo deegu
is fawas angrosas nogulditawas, Rigā, Peldu eelā Nr. 2, un is wiswaira-
lajam leelafam pahrdotawām Baltijā.
Seelig un Meyer,
general-agenti.

„Mahjas Weefi“ ar Weelikumeem

war pastellet un sludinajumus nodot Ernst Plates drukatawā un Latweeschu
grahmatu pahrdotawā Rigā, pee Petera basnijas. Wes tam wehl „Mahjas
Weefi“ ishala un apstellejumus peenem schahhdās weelās:

Rigā:

- Peterburgas ahripilsehtā:** Milowšky Iga pahrdotawā, leelajā Alekandra eelā 53;
Ruhšichu Oedert Iga grahm. pahrd., Lerdatas un Stabu eelu stibri; Jagodkin
Iga pahrd., pee leelā pumpja.
Zelgawas ahripilsehtā: Altberg Iga grahm. pahrd., Almenu eelā Nr. 11.
Angelotainā: A. Lichomirov Iga pahrdotawā, Wešcha eelā Nr. 5; Lofsborg Iga
pahrdotawā, Tirkus eelā; pee A. Keelstin Iga, Siošas eelā Nr. 41; pee Z.
Hanshkinewij Iga, Kalmjeema eelā Nr. 4.
Izgeemā: Mubin Iohs pahrdotawā.
Uf **Katrinās dambja:** R. Upit Iga material-prekshu pahrd., Peterfals eelā Nr. 3.
Sarkandangawā: F. Altman Iga material-prekshu pahrdotawā, Waiwu eelā Nr. 70,
F. Altman Iga material-prekshu pahrd., Waiwu eelā Nr. 47, pee Waldschleschena
druhscha; A. Raminjus Iga dseereenu pahrd., Tiltu eelā Nr. 2 un R. Upit Iga
material-prekshu pahrdotawā, Duniesmuishas eelā Nr. 36.

Ahrpus Rigas:

- Zehšis:** B. Peterfon Iga pahrdotawā; Zehsu pasta telegrafa lantori.
Walsā: W. Rudolf un Paulin Iga grahm. pahrdotawās.
Walmeerā: E. G. Trey un dehla Iga grahmata pahrdotawā.
Musenē: F. Altfne Iga grahm. pahrdotawā.
Engelarta muishā: Brochusen Iga apteekā.
Smiltēnē: Dhefai Iga grahmata pahrdotawā.
Weetalwā: pee Banderu Jahna Iga.
Dsehbrenes-Društu apgabalam: pee Kruhminu Jahna Iga, Kululainā.
Sarkana muishā (Rasdones draudš): B. Klawina Iga grahmata pahrdotawā.
Zelgawā: Dshhorn Iga grahm. pahrdotawā, Pils eelā; S. Alunan un Saeger Iga
grahm. pahrdotawās.
Bauskā: S. Alunan Iga grahmata pahrdotawā.
Kulbigā: Dshhorn Iga grahmata pahrdotawā.
Bliddeņē: pee R. Sarchant Iga, Bliddeņes Ras-Buhjendē.
Talsds: S. Low Iga grahmata pahrd., un bibliotekā; F. Girschmann Iga grahm. pahrd.
Leepajā: W. Peterfona grahm. drukatawā un pahrdotawā, Julianes eelā Nr. 40.
Peterburgā: pee Obeļu Reina Iga, Подольская ул. № 2, un. 13.
Peen pag. preekshneeku, rakstu iwebeju, mahjaitaju, flolotaju, meschalangu
un muishturu Igi teel laipni luhgt, tāpat tā lihbs schim, ari turepmal nemi pretim
apstellejumus uf „Mahjas Weefi“.